

Hà Nội, ngày 10 tháng 5 năm 2023

THÔNG BÁO TỔ CHỨC HỘI THẢO

“Những chuyển động của an ninh châu Á đến năm 2030”

Kính gửi: ... Các chuyên gia và nhà khoa học.....

.....

1. Giới thiệu

Viện Kinh tế và Chính trị thế giới là cơ quan nghiên cứu trực thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam. Trong nhiều năm qua, Viện đã thực hiện nhiều công trình nghiên cứu khoa học, tư vấn chính sách và đã có những đóng góp nhất định cho quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của đất nước.

Châu Á vẫn là một trung tâm toàn cầu về kinh tế, chính trị và an ninh quốc tế trong thập kỷ thứ ba của thế kỷ 21. Bên cạnh mặt kinh tế năng động, khu vực này cũng chứa đầy những thách thức và bất ổn về chính trị, ngoại giao và an ninh. Eo biển Đài Loan, Biển Đông, Bán đảo Triều Tiên, Biển Hoa Đông và biên giới Trung - Ân là một số trong những điểm nóng có khả năng bùng nổ nhất trong an ninh khu vực và quốc tế. Nhiều diễn biến kinh tế, chính trị và an ninh trong khu vực khu vực đang diễn ra trong bối cảnh Trung Quốc tiếp tục trỗi dậy và gia tăng cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung, đẩy các nước trong khu vực vào thế tiến thoái lưỡng nan khi phải lựa chọn giữa hai cường quốc. Các nước châu Á thường thấy mình bị mắc kẹt giữa một cường quốc nguyên trạng và một cường quốc thách thức. Họ mong muốn duy trì mối quan hệ bền chặt với cả Mỹ và Trung Quốc, nhưng áp lực ngày càng tăng đối với các quốc gia này trong việc chọn một bên trong cuộc cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc.

Sự trỗi dậy nhanh chóng của Trung Quốc kể từ đầu thế kỷ 21, phạm vi toàn cầu thông qua các dự án đầy tham vọng như Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI), và việc nước này sẵn sàng sử dụng các biện pháp cưỡng chế kinh tế, chính trị, ngoại giao và quân sự trong chính sách đối ngoại của mình đã đặt ra những thách thức chưa từng có đối với địa chính trị và an ninh châu Á.

Chính quyền Donald Trump (2017 - 2021) đã phổ biến thuật ngữ “Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương” nhấn mạnh lợi ích của Mỹ ở các khu vực khác của châu Á bên ngoài vành đai Thái Bình Dương và phản ánh ý định của Mỹ nhằm mở rộng vai trò lớn hơn cho các cường quốc khác như Ấn Độ trong các vấn đề châu Á ngày nay. Cả chính quyền Trump và Biden đều thúc đẩy tầm nhìn “Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương Tự do và Rộng mở (FOIP)” cho khu vực. Mặc dù Mỹ cho rằng FOIP không phải là nhằm chống lại các bước xâm nhập chiến lược của Trung Quốc vào cơ sở hạ tầng, thương mại và ảnh hưởng trên toàn cầu, ít ai nghi ngờ rằng việc kiềm chế sự trỗi dậy của Trung Quốc chính là mục đích của tầm nhìn này. Mỹ đã trải qua 20 năm chiến đấu trong nhiều cuộc chiến chống khủng bố ở Trung Đông sau sự kiện 11/9. Với việc rút quân Mỹ gấp rút khỏi

Afghanistan vào năm 2021, nhiều người tin rằng Mỹ có thể tập trung đối phó với Trung Quốc ngay từ bây giờ.

Để thực thi FOIP, quân đội Mỹ đã tăng cường các hoạt động ở Biển Đông và Eo biển Đài Loan để tiến hành cái gọi là “Hoạt động Tự do Hàng hải (FONOP)”. Khi quân đội Trung Quốc và quân đội Mỹ ở cùng một khu vực thường xuyên hơn, cơ hội tính toán sai lầm và va chạm đã tăng lên đáng kể. Các đồng minh của Mỹ như Nhật Bản, Canada, Anh và Úc cũng đã gửi tàu chiến đến Biển Đông trong những năm gần đây. Quân sự hóa khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương đã làm tăng khả năng xảy ra xung đột quân sự trực tiếp.

Bên cạnh việc củng cố các thỏa thuận an ninh hiện có, chẳng hạn như hệ thống liên minh và các cơ chế hợp tác đa phương bao gồm Đối thoại An ninh Tứ giác (Quad) và Five Eyes, Mỹ đã thành lập các nhóm an ninh mới như AUKUS - một hiệp ước an ninh hạt nhân giữa Mỹ, Vương quốc Anh và Úc - để giải quyết các thách thức ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Đáng chú ý nhất, căng thẳng về Đài Loan đã tăng lên.

Mỹ và Trung Quốc mở rộng cạnh tranh ngoài an ninh và địa chính trị. Trong lĩnh vực công nghệ cao, hai nước cũng đang cạnh tranh gay gắt. Sự cạnh tranh về công nghệ đã trở thành một khía cạnh quan trọng trong mối quan hệ chiến lược giữa hai nước. Huawei, công ty viễn thông đa quốc gia của Trung Quốc, bị Mỹ là mối đe dọa an ninh quốc gia do mối liên hệ bị nghi ngờ với quân đội Trung Quốc và vai trò bị cáo buộc của nó trong việc hỗ trợ hệ thống giám sát của nhà nước Trung Quốc. Thật không may, sự cạnh tranh về công nghệ đã trở thành một yếu tố gây bất ổn trong mối quan hệ chiến lược Mỹ - Trung. Châu Á phải đổi mới với một tương lai không chắc chắn khi hai siêu cường đấu tranh để quản lý mối quan hệ phức tạp của họ. Không còn nghi ngờ gì nữa, sự cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc sẽ tiếp tục định hình địa chính trị và an ninh quốc tế ở châu Á cũng như chính sách đối ngoại của các quốc gia trong khu vực và hơn thế nữa trong những năm tới. Cuộc chiến Nga - Ukraine nổ ra vào tháng 2/2022 không làm thay đổi cấu trúc an ninh cơ bản của châu Á.

Với tư cách là một quốc gia ở châu Á, một thành viên có trách nhiệm và cũng có giá trị chiến lược tương đối cao trong tính toán của các cường quốc, Việt Nam chịu tác động nhiều từ những biến động an ninh ở châu Á trong cả hiện tại và tương lai. Để góp phần đánh giá tình hình, đưa ra dự báo về xu hướng biến động an ninh ở châu Á và tác động đến Việt Nam, Viện Kinh tế và Chính trị thế giới tổ chức hội thảo về chủ đề “Những chuyển động của châu Á đến năm 2030”.

2. Nội dung Hội thảo

Với mục đích trên, Ban tổ chức Hội thảo trân trọng kính mời các nhà khoa học, nhà hoạch định chính sách, nhà quản lý,... viết bài và tham dự Hội thảo. Các bài viết cho Hội thảo tập trung (nhưng không giới hạn) vào các chủ đề sau đây:

- Chính sách an ninh đối ngoại của các cường quốc đối với khu vực.
- Những điểm nóng an ninh tại khu vực.
- Cảnh tranh chiến lược an ninh giữa các cường quốc tại khu vực.
- Xu hướng chuyển động an ninh của khu vực đến năm 2030.
- Những tác động từ an ninh khu vực đến Việt Nam.

3. Thời gian và địa điểm tổ chức

- Thời gian: Ngày 25 tháng 10 năm 2023 (Thứ Tư).
- Địa điểm: Viện Kinh tế và Chính trị thế giới, 176 Thái Hà, Hà Nội.

4. Thủ tục gửi bài Hội thảo

4.1. Thủ tục gửi bài viết

- Bài viết chưa được công bố ở bất kỳ ấn phẩm thông tin nào.
- Ngôn ngữ: Tiếng Việt.
- Hình thức bài viết: Bài viết được trình bày trên khổ giấy A4, font chữ Times New Roman, cỡ chữ 13, giãn dòng 1,5 lines, lề trái 3 cm; lề phải, lề trên và lề dưới 2cm. Bài viết có độ dài tối thiểu 10 trang A4.
 - Nội dung bài viết bao gồm các phần: Tiêu đề; Tên tác giả, học hàm học vị; Tên đơn vị công tác; Tóm tắt; Từ khoá; Nội dung bài viết; Tài liệu tham khảo.
 - Cuối bài tham luận ghi rõ địa chỉ email và số điện thoại của tác giả để Ban tổ chức liên hệ trao đổi.

4.2. Thời hạn và địa chỉ nhận bài viết

- Thời gian nhận bài viết: Trước ngày 6/10/2023.
- Thời gian gửi kết quả thẩm định bài viết: Trước ngày 13/10/2023.
- Thời gian nhận bài sửa sau thẩm định: Trước ngày 20/10/2023.

4.3. Xuất bản Kỷ yếu Hội thảo (Dự kiến)

- Dự kiến bài viết sau khi phản biện và được chấp nhận, Ban Tổ chức Hội thảo sẽ xuất bản trong Kỷ yếu Hội thảo có chỉ số ISBN.

Bài viết xin gửi về Phòng Quản lý Khoa học và Hợp tác quốc tế, Viện Kinh tế và Chính trị thế giới qua đ/c Nguyễn Thu Hằng, ĐT: 0973913771 địa chỉ Email: phongquanlykhoahoc.4286@gmail.com hoặc nthang218@gmail.com.

Ban Tổ chức Hội thảo trân trọng kính mời các nhà khoa học tham gia viết bài cho Hội thảo.

Trân trọng!

